

Identifying and analyzing of the most important motivational indicators for sport expenditures (time and money)

Ahmadi Negin.^{1*}, Seyyed Ameri Mirhasan.²

Received: Dec 03, 2022

Accepted: Apr 25, 2023

Abstract

Objective: purpose of this study was identification and analysis of motivational indicators for sport expenditures (time and money).

Methodology: The research method was descriptive, analytical and a combination of quantitative (questionnaire) and qualitative methods (Semi-structured interview) and was completely practical. The statistical population were 156 people consist of the sports science professors in the state universities, Azad and Payam Noor, managers, assistants, experts in the General Directorate of Sports and Youth and also the General Department of Education, Sports and Youth of Urmia and finally physical education expert's teachers. The statistical sample was also estimated based on the total number and non-random method. The validity of the researcher's questionnaire was confirmed by 10 professors of the central research center. The reliability coefficient of the questionnaire was an acceptable value of 0/84. The data were analyzed with the Kolmogorov-Smirnov (KS) test, factor analysis test and one-sample t-test, and finally with the Friedman and Chi-2 test.

Results: The findings of the research showed that the most important influencing indicators in the sport expenditures was intra-personal factors (mental-attitude, health, cognitive-knowledge and planning-targeting factors) and extra-personal factors (social-cultural, economic factors, facilities and equipment, legal and finally media and advertising).

Conclusion: This research has pointed out the need to pay attention and implement the factors that motivate spending on sports and has clearly described scientific and practical ways to encourage and persuade people to spend on sports.

Keywords: Sports motivation, sport for all, sport expenditures.

1. M.A in Sport Management, Urmia University, Urmia, Iran, 2. Professor, Urmia University, Urmia, Iran.

* Corresponding author's e-mail address: Neginahmadi7611@gmail.com

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

The consequence of changing human lifestyle to industrial and machine is immobility, and it has been called the silent killer of the century. These are directly and indirectly the cause of the deadly diseases of the century (Kermani 2010). The amount of payment for these diseases in 2019 in Iran with 190 thousand billion Tomans is more than 104 countries (Mizan 2021). Sports expenses, in this research, is allocating time and money to perform sports activities, is the main factor in preventing these diseases, and according to research, Regular participation in sports activity saves 1,750 to 6.9 pounds of health care costs per person (Fakhri 2021) and every hour of exercise adds three hours to longevity (Sherma 2009). considering that less than 10% of the people of Urmia do exercise (Fathollahi 2022), the present research seeks to know what are the most of motivational indicators for sport expenditures?

Methodology

The research method was descriptive, analytical and a combination of quantitative and qualitative methods and was completely practical. The statistical population were 156 people consist of the sports science professors in the state universities, Azad and Payam Noor, managers, assistants, experts in the General Directorate of Sports and Youth and also the General Department of Education, Sports and Youth of Urmia and finally expert's teachers. 28 people were interviewed from the statistical sample based on the snowball sampling. The generalities of the research tools were first identified by searching in background of the research, and then semi-structured interviews were conducted with 25 experts in the qualitative dimension, and then the researcher took 3 more interviews to meet the saturation limit, reaching theoretical saturation with a total of 28 interviews. As far as all the components and questions related to the present research were identified from the background and interviews, then researcher-made questionnaire was obtained. 10 people out of these 28 people were chosen as the central research focus group due to their interest and expertise in the research topic. In the following, in a quantize part; After the open coding of the questions resulting from the interviews, in order to confirm the components of the questionnaire, a confirmatory factor analysis was also performed and all the components including 76 questions and 9 sub-components: facilities and equipment factors, knowledge, mental-attitude factors, planning factors, health factors, Economic factors, legal factors, cultural factors and media and advertising were identified. In the next step,

the researcher-made questionnaire after obtaining the validity and reliability was distributed among 156 sample people by e-mail address sent or face to face interview, and finally, with repeated follow-ups, the 148 usable questionnaires were analyzed. SPSS 16 software package was used for data analysis. The data were analyzed with the Kolmogorov-Smirnov (KS) test, factor analysis test and one-sample t-test, and finally with the Friedman and Chi-2 test.

Results

Factor analysis test was used to identify and analyze the most important motivating indicators of sports expenditures (time and money), because factor analysis is used to measure the reliability and validity of the measurement tools. In the factor analysis, it is investigated whether the selected questions provided appropriate factor structures to measure the dimensions studied in the research. In factor analysis, the value of the factor loads smaller than 0.4 is considered small and should be removed from the model (Mohammadi 2014). According to the results of the confirmatory factor analysis, it was found that the value of the t statistic in all factors is greater than 1.96 and also the factor load is greater than 0.4, so it can be concluded that the selected questions have provide appropriate factor structures to measure of the research dimensions. the subject of study in the research and in general, this test Identified 9 research factors (cognitive, mental-attitudinal, health, facilities and equipment, economic, planning, cultural-social, media and advertising, and finally legal). According to the results of the one sample T test, the average scores of the subscales of the research were acceptable, that is, the average value of each indicator, according to the opinion of the statistical sample, is more than the average of the Likert scale degrees (1 to 5), which is the number 3, that it shows the acceptability and effectiveness mean of all research indicators in motivating people to spend on sports. Therefore, it can be said that these subscales achieved an acceptable status. Also, according to the results obtained from Friedman's test, overall intra-individual indicators including (cognitive-knowledge, mental-attitude, health and planning) are given more priority than extra-individual indicators (facilities and equipment, economic, cultural-social, media and advertising and finally legal) in motivating people to spend on sports. In the following, is also given the ranking status of the sub-indices of these two general intrapersonal and extra personal factors.

Table 1. Friedman test results

Priorit y	Mean rating	Research indicators
1	4.86	Cognitive
2	4.65	Mental
3	4.63	Health
4	4.54	Facility
5	3.61	Economic
6	3.53	Planning
7	3.45	Cultural
8	3.19	Media
9	3.02	Legal

As can be deduced from the above table, the priority of presented indicators was cognitive-knowledge, mental-attitudinal, health, facilities and equipment, economic, planning, social-cultural, media and advertising and finally legal. That is, among the main research indicators from the research sample perspective, the cognitive-knowledge index has the highest priority and the legal index has the lowest priority in motivating people to spend on sports.

Discussion and Conclusion

As found in the findings, intrapersonal and extra personal factors are effective as the main indicators in citizens' sports expenses. It was also found that intrapersonal factors are the most important factors in sports spending. That is, the intra-individual indicators including (cognitive-knowledge, mental-attitude, health and planning) have more priority than extra-individual indicators (facilities and equipment, economic, cultural-social, media and advertising and finally legal) in motivating people to sports expenses. In the following, it is presented practical solutions for the growth and increase of sports spending among the people.

- ✓ Allocating a specific budget to advertise and encourage people to spend on sports by broadcasting commercial messages that stimulate sports among important and popular programs.
- ✓ The legal obligation of sports in the community: the prerequisite and request for the individual health card for employment or control and supervision on the annual health card of employees or the registration of school students and university students on the condition of having a health card: in this case, it is effect the legal allocation of a part of the employee's salary for Sport expenses.

- ✓ Having the impact factor of the physical education lesson in the entrance exam, as well as reviewing and meritocracy with raising the entrance level of applicants entering the field of sport science, and most importantly, the hard-to-obtain and stricter license for education and coaching degree in this field. It is necessary to be said that in the current situation, due to the lack of importance of physical education in schools, the openness of entry into this field and the ease and accessibility of this field in many universities, first of all, there is too much supply, poor quality and accompanying We see educated people with a very large quantity, and secondly, the quality of influence and services of sports coaches and educated people is very low in the society, and this case has shown a very weak and unimportant social attitude towards this field. If it is possible to become a coach in any sports field in Iran during a 12-day through intensive class, contrary to the international standards and regulations, becoming a coach is possible only during an internship period of several months to several years (Sayadi 1400).
- ✓ Hosting specialized sport for all conferences and appreciating for best articles and ideas, as well as supporting the brainstorming of experts in the shape of the live broadcast of the specialized meeting.
- ✓ Creating strong and motivating beliefs in people's minds in the shape of advertising billboards and banners in different and public places of the city. Slogans with themes: Sports is the best type of investment, not an expense. Exercise is a way to quality Longevity. Exercise is prevention, not treatment. Exercise is the best way to produce the natural pharmacy of the human body. Exercising is cheap, but the consequences of not exercising are costly. Exercise is as essential as oxygen. Exercise is the best way to be thanksgiving for the body as an infinite blessing. Exercise is not a need; it is an urgency.
- ✓ Allocating and deducting part of the salaries of employees with a legal **obligation** to perform sports activities in valid sports venues under the supervision of the Sports and Youth Department trainers.
- ✓ Free implementation of citizens' health monitoring plans with the cooperation and interaction of the responsible organizations in sports (Ministry of Sports, total of federations, Cultural and Sports Organization of the Municipal, Ministry of Health, University and Ministry of Science and Ministry of Education).

References

1. Fakhri Farnaz, Mousavi Seyedshima, Hadi Mohsen, Alavi Seyed Hossein. (2021). The impact of economic, social factors and sports participation on sports and medical expenses of employees. *Islamic Revolution Culture Quarterly*. Number 22.
2. Fatholi Parvaneh Omid. (2022). Research interview. Research expert of the General Directorate of Sports and Youth of West Azerbaijan Province.
3. Kermani Mohammad Sadegh. (2011). *will Strengthening and losing weight*, Legha Noor Publications. P. 95.
4. Mizan (2021). Iranian household's share of treatment costs and increasing treatment costs factors in Iran. Mizan news agency, news code: 754776. News agency and virtual space publications.
5. Mohammadi Mitra; Sayadi Mohammad Amin; Seyyed Ameri Mirhasan. (2013). Explanation of the most important motivating factors for sports activities in health paths (with an emphasis on fitness equipment in parks). *Sports management and movement behavior research paper*. 10th year No. pp. 97-110.
6. Sayadi Mohammad Amin, Ahmadi Negin, Tarkhani Ezzat and Eskandari Isa. (2021). Examining and preparing the model for the development of quality training of sports coaches in West Azerbaijan province by providing implementation solutions. A research project under the supervision of the General Department of Sports and Youth of West Azerbaijan Province.

شناسایی و تحلیل مهم‌ترین شاخص‌های برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی (زمان و پول)

نگین احمدی*^۱، میرحسین سیدعامری^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۲/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۹/۱۲

چکیده

هدف: هدف از این تحقیق شناسایی و تحلیل مهم‌ترین شاخص‌های برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی (زمان و پول) در بین شهروندان ارومیه بود.

روش‌شناسی: روش پژوهش توصیفی-تحلیلی و با ترکیبی از روش‌های کمی (پرسشنامه) و کیفی (به شکل مصاحبه نیمه‌ساختاریافته) بوده و به لحاظ هدف، کاربردی بوده است. جامعه آماری تحقیق ۱۵۶ نفر از اساتید هیئت علمی رشته علوم ورزشی در دانشگاه‌های دولتی، آزاد و پیام نور، مدیران، معاونین، کارشناسان و متخصصان صاحب‌نظر در زمینه تحقیق در اداره کل ورزش و جوانان و نیز اداره کل آموزش و پرورش، کارشناسان مطلع در اداره ورزش و جوانان شهرستان ارومیه و نهایتاً معلمان تربیت‌بدنی متخصص و مجرب در خصوص موضوع پژوهش بودند. نمونه آماری نیز براساس روش تمام‌شمار و غیرتصادفی هدفمند برآورد شد. روایی پرسشنامه محقق ساخته حاضر، توسط ۱۰ نفر از اساتید کانون مرکزی تحقیق تأیید شد. ضریب پایایی پرسشنامه نیز مقداری قابل قبول ۰/۸۴ بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های کالموگروف اسمیرنوف، تحلیل عاملی تأییدی، تی‌تک‌نمونه‌ای، فریدمن و خی‌دو استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که مهم‌ترین شاخص‌های اثرگذار در هزینه‌کرد ورزشی، عوامل درون فردی (عوامل ذهنی-نگرشی، بهداشتی-سلامتی، شناختی-دانشی و برنامه‌ریز-هدف‌گذاری) و عوامل برون فردی (عوامل فرهنگی-اجتماعی، اقتصادی، امکانات و تجهیزات، حقوقی-قانونی و نهایتاً رسانه و تبلیغات) است.

نتیجه‌گیری: این تحقیق ضرورت توجه و اجرای عواملی که موجب ایجاد انگیزه برای هزینه‌کرد ورزش می‌شود را گوشزد کرده و راه‌هایی علمی و عملی برای تشویق و ترغیب مردم به هزینه‌کرد ورزشی را به وضوح شرح داده است.

واژه‌های کلیدی: انگیزه ورزشی، ورزش همگانی، هزینه‌کرد ورزشی.

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران ۲. استاد مدیریت ورزشی دانشگاه ارومیه، ارومیه،

ایران

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: Neginahmadi7611@gmail.com

مقدمه

اصولاً ساختار مکانیکی بدن انسان به گونه‌ای است که برای حرکت و تحرک طراحی شده است. زیرا انسان برعکس سایر حیوانات تنها موجودی است که روی دو پا راه می‌رود و بعلت داشتن نقطه ثقل بالاتر، کمترین انرژی را برای تحرک استفاده می‌کند و می‌تواند ساعت‌ها راه برود و خسته نشود. لذا هر جنبه‌ای نیازمند است تا برای آینده، سلامتی‌اش را پس‌انداز کند و لازمه بقای نسل انسان و تأمین نیازهای بشری که عامل اساسی زندگی است، در اصل و اساس وابسته به تحرک و فعالیت بدنی است (سعیدی و همکاران، ۲۰۱۱). آنچه مشخص است، این است که انسان‌های امروزی در گذر زمان با تغییر سبک زندگی فعال و پرتحرک بدوی به سبک زندگی غیرفعال امروزی در طول ۴ دوره انقلاب صنعتی و ماشینی (عصر بخار، عصر برق، عصر اطلاعات دیجیتال و کاربری رایانه و نهایتاً عصر سایبر فیزیکی یا هوش مصنوعی)، کم‌کم دارند فراموش می‌کنند که مخلوقاتی دوبا هستند و با این روند بیم آن می‌رود که پاها در اثر عدم استفاده تحلیل رفته و کارایی و بهره‌وری خود را حتی برای ساده‌ترین امورات شخصی نداشته باشند (کرمانی، ۲۰۱۱). در یک نگاه شاید اگر کمی بدون توجه به صورت افراد فقط به طرز راه رفتن آنها نگاه کنید می‌توانید سن آنها را بسیار بیشترتر از سن واقعی آنها تخمین بزنید زیرا طرز راه رفتن، اولین و مهم‌ترین عامل تشخیص سلامتی است (قاضی ۲۰۱۱).

همین بی‌تحرکی و نتیجه ناگزیر آن یعنی چاقی قاتل خاموش قرن نام‌گذاری شده‌اند و خود به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم عامل تمام بیماری‌های کشنده قرن مانند: بیماری‌های قلبی

و عروقی، پرفشاری خون، سکت و سرطان، دیابت، آلزایمر و زوال عقل هستند. در یک آمار کلی برآورد شده است که حدود ۴۸ درصد از مرگ و میر ناشی از بیماری‌های غیرواگیر، به بیماری‌های قلبی و عروقی، ۳۱ درصد به سرطانها، ۱۲ درصد به بیماری‌های انسدادی ریه و ۳ درصد به دیابت قندی هستند و مشکلاتی نظیر فشار خون بالا، کلسترول بالا، اضافه وزن و چاقی همگی به ناکافی بودن میزان فعالیت بدنی مرتبط هستند. از طرفی سالانه حدود ۲ میلیون ایرانی با هزینه‌های کمرشکن درمان به زیرخط فقر می‌روند؛ ایرانی‌ها در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۹۰ هزار میلیارد تومان برای بهداشت و درمان و بیمه هزینه کرده‌اند؛ سهم پرداختی هزینه‌های درمان از جیب ایرانی‌ها ۳۵.۸ درصد است. این میزان از پرداختی خانوارهای ۱۰۴ کشور بیشتر است (میزان ۲۰۲۱). این‌ها تنها بخشی از مصائب بهداشت و درمان در ایران است. در تحقیق دیگری میزان سرانه ورزشی خانوارهای کانادایی با ۷۸ درصد جمعیت فعال ورزشی ۱۳۶ برابر کشور ایران است (فخری ۲۰۲۱). براساس گزارش مرکز آمار نیز در کشور ایران، ۴۸/۹ درصد مردم ایران فاقد هیچ نوع فعالیت بدنی و ۱۴/۶ درصد نیز فاقد فعالیت بدنی کافی هستند، همچنین فعالیت ۴۴/۶ درصد افرادی که ورزش می‌کنند، به شکل پیاده روی است و ۱۷/۵ درصد آنان نیز مراجعه کننده به باشگاه‌های ورزشی برای انجام ورزش‌هایی با محوریت آمادگی جسمانی و بدنسازی هستند. در ایران واحد مذکور برای مشارکت ورزشی، حداقل ۳ جلسه در هفته و هر جلسه ۴۵ دقیقه تعیین شده است که البته براساس بررسی واحدهای مشارکت در سایر

بسیار مؤثرتر خواهد بود و به احتمال زیاد شاهد تداوم عملکرد ورزشی فرد در آینده نیز خواهیم بود. در این میان یکی از نهادهای اولیه و اصلی که به صورت مستقیم در قبال این موضوع مسئولیت دارد، خانواده است و خانواده‌ها بایستی شیوه اصولی و صحیح تربیت ورزشی را ایفا کنند و به صورت تمام و کمال فواید ورزش در بهینه کردن شیوه زندگی روزمره کودکان در زمان حال و آینده را به کودکان انتقال دهند و با اتخاذ سیاستی جامع‌نگر اقدام به تربیت ورزشی فرزندان‌شان کنند. این امر نیز میسر نخواهد شد مگر اینکه ابتدا خود والدین به عنوان مهم‌ترین الگوی فرزندان، اولاً خود به نحو شایسته و مستمر آموزش ببینند و درثانی فعالیت ورزشی را انجام دهند و متعاقباً برای انجام فعالیت ورزشی هزینه مشخص و منطقی را در سبد هزینه کرد خانوار تعیین کنند و اختصاص بدهند (صیادی و همکاران ۲۰۲۱). از جمله عوامل اثرگذار دیگر بر مشارکت ورزشی می‌توان فرهنگ‌سازی در بین اجتماع و مردم جامعه دانست و می‌تواند با آموزش‌ها و فرهنگ‌سازی مناسب در امر ترویج ورزش با ایجاد تبلیغ و ترویج فعالیت ورزش همگانی در رسانه‌های صوتی و تصویری و شبکه‌های اجتماعی برحسب ضروریات انجام ورزش و فوایدی که از آن به‌عنوان عامل پیشگیری‌کننده از انواع بیماری‌ها عاید مردم می‌شود، تا حدودی باعث روی آوردن مردم به سوی ورزش و فعالیت‌بدنی شده است، اما متأسفانه آنچه که در عمل شاهد استفاده از ظرفیت و پتانسیل رسانه کشوری و حتی شبکه استانی هستیم بیشتر بر بعد قهرمانی و ورزش حرفه‌ای پرداخته می‌شود و اکثراً هم به شکل پخش و پوشش مسابقات ورزشی در رشته‌های

کشورها، مبنای چنین تعریفی آنچنان که باید مشخص نیست (احمدی و همکاران ۲۰۲۰). نکته دیگر اینکه انتخاب واحد مذکور ضرورتاً می‌بایست در یک طرح ملی پایش فعالیت بدنی مورد استفاده قرار گیرد. این در حالی است که علی‌رغم صرف هزینه‌های بسیار در بخش ورزش همگانی، هنوز ساز و کاری برای عملیاتی کردن و اجرای مستمر و سالانه طرح ملی پایش فعالیت بدنی وجود ندارد و اگر آماری هم ارائه شود صحت و سقم کافی را ندارد و شواهد و تجارب نشان داده است که نظارتی دقیق بر آمار فعالیت ورزشی مردم در ادارات وجود ندارد. برعکس کشور ما در همه کشورها، طرح پایش مذکور وجود داشته و حتی در برخی کشورها آمار فعالیت بدنی به صورت ماهانه نیز اعلام می‌شود (احمدی و همکاران ۲۰۲۰). در تحقیق دیگری که غفوری و همکاران (۲۰۰۳) انجام دادند مشخص شد که در بهترین حالت از بین کل جمعیت ایران فقط ۱۰ درصد در فعالیت‌های ورزش همگانی و تفریحی مشارکت دارند. بنابراین این امر زنگ خطری جدی برای سلامت مردم محسوب می‌شود و ضروری است که انسان با توجه به همین فیزیولوژی خاص بدن خود و تلاش برای تأمین زندگی سالم و رفع نیازهایش در طول زندگی از تحرک و ورزش که عامل پیش‌گیری‌کننده این بیماری‌ها بوده، غافل نشود (صادق افروزه، ۲۰۱۰).

برای حل این معضل بسیار ضروری است که ورزش ابتدا به ساکن، در درون افراد شکل نهادهای به خود بگیرد و این نوع تربیت ورزشی اگر با فرهنگ‌سازی درونی و با ایجاد نگرش درست در دوران کودکی همراه باشد،

معدود در استان است و حتی در بین این مسابقات و برنامه‌های مهم ورزشی نیز متأسفانه پیام‌های بازرگانی بیشتر به شکل خوراکی پخش می‌شود که هیچ نوع سنخیتی با ترویج و تشویق فعالیت ورزشی ندارند و چه بسا که باعث چاقی و کم‌تحركی نیز می‌شوند. یعنی کمترین توجه به بعد ورزش همگانی و تشویق و تبلیغ این جنبه مهمتر ورزش است.

لازم به ذکر است گفته شود که در این تحقیق هزینه‌کرد ورزشی شامل دو جنبه است، یکی زمانی است که افراد آن را برای فعالیت ورزشی اختصاص می‌دهند و دیگری مخارجی است که برای البسه، حق عضویت، حق‌الزحمه مربی و وسیله نقلیه صرف می‌کنند. اما نکته اساسی در خصوص هزینه‌کرد ورزشی این است که این هزینه‌ها را نمی‌توان گفت که مخارج و هزینه‌های مصرف‌شونده بلکه اساساً این نوع مخارج را در اصل می‌توان بهترین نوع سرمایه‌گذاری نامید، زیرا بازگشت سرمایه ورزش برای انسان بسیار بیشتر از هزینه اولیه آن است. در این راستا برآورد شده است که مشارکت منظم و مستمر ورزشی افراد، ۱۶۵۰ تا ۶۰۹ پوند از هزینه‌هایی بهداشتی درمان برای هر فرد ذخیره می‌کند (فخری و همکاران ۲۰۲۱). در تحقیق بخصوص دیگری که روی ۱۸۰۰۰ فارغ‌التحصیل دانشگاه هاروارد انجام شده ثابت شد که انجام هر ساعت ورزش یعنی سه ساعت عمر اضافه و این یک سرمایه‌گذاری کاملاً مطلوب برای افرادی است که ورزش را جزئی از زندگی روزمره خود می‌دانند و افرادی که برای ورزش وقت نمی‌گذارند، سرانجام باید بهای چندین برابر آن یعنی همان زمان و پول را در بیمارستان‌ها بپردازند و آن را صرف بیماری و

درمان آن بکنند. البته در اینجا اگر هزینه‌های روانی و عاطفی ناشی از بیماری را در نظر بگیریم به‌هیچ‌عنوان قابل مقایسه با هزینه‌کرد ورزشی نخواهد بود. پس اوقاتی را که صرف ورزش می‌کنیم در اصل یک سرمایه‌گذاری سالم برای لحظه حال و از همه مهم‌تر آینده محسوب می‌شود (شرما، ۲۰۱۰). اما آنچه که در جامعه مشاهد می‌شود این است که عموم مردم به‌دلیل نبود آگاهی، هزینه‌های درمانی را ارجح‌تر از هزینه ورزشی می‌دانند غافل از اینکه اگر نصف هزینه‌های درمانی را برای ورزش صرف کنند، هزینه درمانی هم نخواهند داشت یا حداقل آن هزینه را دارند، زیرا همان‌طور که بیان شد، ورزش عامل پیشگیری از امراض مختلف قرن حاضر است و هم اینکه این هزینه‌های سرسام‌آور پزشکی را برای سایر مسائل و هزینه‌های مهم در جنبه‌های مهم دیگر زندگی انجام خواهند داد و به نوعی با هزینه‌کرد ورزشی در اصل سرمایه‌گذاری منطقی را انجام می‌دهند و شاید این عدم آگاهی به نبود فرهنگ درست ورزشی در جامعه و احترام قائل نبودن برای جسم و روح باشد. چرا که همان‌طور که مشخص است، شغل پزشکی یکی از پردرآمدترین شغل‌های کشور را تشکیل می‌دهد و این اولویت هزینه برای بیماری و درمان به جای هزینه برای تندرستی و پیشگیری بیماری را می‌رساند در حالی‌که بعد از عمل پزشکی تازه نقطه شروع زندگی فعال برای مشارکت بیشتر ورشی شخص می‌باشد نه ترخیص و اتمام درمان. لذا هر قدر برای انجام ورزش استانداردهای علمی، فرهنگ‌سازی متناسب، نگرش صحیح، آموزش موثر، هدف‌گزینی منطقی، تعهد پایدار و امکانات مختلفی باشد و متعاقباً نیز صدا و سیما

مردم و بلااستفاده ماندن فضای سبز و اماکن ورزشی است (ایسنا ۲۰۲۰).

در نگاهی دیگر با وجود اینکه در این شهر اساتید و معلمان علوم ورزشی، مربیان و تحصیل کرده‌های مجرب و متخصص ورزشی زیادی وجود دارند و نیز اینکه سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری با همکاری اداره کل ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی نیز تجهیزات و امکانات ورزشی زیادی را در سطح شهر و روستا اعم از سالن‌ها، ایستگاه‌های تندرستی، ایستگاه‌های دوچرخه‌سواری، پیست‌های مخصوص ورزشی، زمین‌های چمن مصنوعی و طبیعی فوتبال، مجموعه‌ها و باشگاه‌های ورزشی دایر کرده‌اند و امکان دسترسی به منابع و امکانات ورزشی را تا حدودی برای عموم مردم آسان‌تر کرده است، اما انگار به نظر می‌رسد که کمیت و کیفیت همین موارد نیز نتوانسته میزان هزینه‌کرد ورزشی مردم را به شکل رضایت بخش ارتقا دهد و به نظر می‌رسد مشکلاتی جدی در این زمینه وجود دارد و این درحالی‌است که این شهر به دلیل وجود کشاورزی و باغداری مرغوب و کارخانه‌ها و گارگاه‌های زیاد دارای وضعیت اقتصادی مطلوبی است و اکثر مردم این شهر از نظر توان هزینه برای ورزش را دارند. وجود ۱۴ بیمارستان و بیش از ۴۰۰۰ تخت فعال بیمارستانی در سطح استان و وجود بیمارستان بین‌المللی و اینکه شلوغ‌ترین اماکن شهر بیمارستان‌ها هستند (مجله اینترنتی ارومیه ۲۰۲۲)، می‌توان دریافت که مردم این شهر هزینه برای بیماری را ارجح‌تر از هزینه برای سلامتی و پیشگیری از بیماری می‌دانند و اغلب برای انجام و ضرورت نقش فعالیت ورزشی در زندگی عموم مردم، حرف یک پزشک از حرف

شهروندان را با ارائه مشوق‌های رسانه‌های صوتی و تصویری مختلف برانگیخته کند، سبب کاهش هزینه درمانی و افزایش هزینه‌کرد مؤثر ورزشی در سید هزینه‌کرد خانوارها برای رشد و توسعه سلامتی در جامعه و افزایش روند اقتصادی خانوار خواهد شد. ورزش و فعالیت بدنی علاوه بر جنبه سلامتی جسمانی بر جنبه سلامتی روانی نیز تأثیرگذار است. شخص ورزشکار از سلامت روانی بیشتری برخوردار است در نتیجه زندگی اجتماعی شادتری را تجربه می‌کند. طبق آمار موجود در ساعت برگزاری مسابقات ورزشی جرم و جنایات و بزهکاری به شدت کاهش پیدا می‌کند و شور و نشاط اجتماعی و امید به زندگی و رضایت مردم از دولت افزایش می‌یابد. همچنین ۸۰ درصد ورزشکاران از مصرف دخانیات و مواد مخدر پرهیز می‌کنند. این آمار نشان دهنده اهمیت سلامتی در جامعه است.

مسئله و مشکل اصلی که محقق را وادار به انجام این تحقیق کرده است، علاوه بر کلیه موارد پیش‌گفته، این است که سرانه فضای ورزشی شهر ارومیه کمتر از ۰/۵ متر است و این در حالی است که بیش از ۱۱ مترمربع سرانه فضای سبز برای هر نفر، ۱۲۹ پارک در شهر ارومیه یا ۹۱۰ هکتار فضای سبز وجود دارد. همچنین ارومیه با داشتن ۸۰ خودرو به ازای هر ۱۰۰۰ نفر که از تهران با رقم ۶۲ خودرو به ازای هر ۱۰۰۰ نفر نیز بیشتر است. دومین شهر پرتراфик ایران بعد از تهران است و روزانه بیش از ۲۵۰ هزار خودرو در سطح شهر تردد می‌کنند که خیابان‌ها و معابر سطح شهر جوابگوی این تعداد خودرو نیستند و این میزان تردد به معنای آلودگی شهر زیبای ارومیه و عدم تمایل ورزشی

کلیه عوامل متخصص ورزشی پیش‌گفته موثق‌تر و ارجح‌تر بوده و انگار به نظر می‌رسد که عموم مردم تا زمانی که گرفتار یک مریضی نشوند و جانشان به خطر نیفتد به طور جدی سراغ ورزش نمی‌روند و حتی در این مواقع نیز چندان تمایلی به انجام ورزش زیر نظر متخصص ورزشی و هزینه‌کرد ورزشی را ندارند و بیشتر با تجویز پزشک یا خودتجویزی و یا بهره‌گیری از فضای مجازی چند فعالیت ورزشی مختصر را انجام داده و به همان میزان بسنده می‌کنند. از طرف دیگر شهر ارومیه قطب یکی از ورزش‌های پرطرفدار بوده و به مهد والیبال ایران معروف است اما جدیدترین آمار ورزش‌های همگانی نشان می‌دهد که کمتر از ۱۰٪ شهروندان ارومیه ورزش می‌کنند و برای ورزش هزینه می‌گذارند (فتح‌الهی ۲۰۲۲).

برای توضیح این امر در یک نگاه کلی می‌توان گفت که شاید از یک جنبه این مشکل را بتوان به عدم توفیق متخصصین ورزشی در نهادینه کردن فرهنگ هزینه‌کرد ورزشی در بین مردم دانست یا شاید هم بتوان گفت که هر چیزی که ضرورت و نیازی در زندگی مردم نداشته باشد، جزء اولویت زندگی آنان نخواهد بود و در اینجا نیز بنظر می‌رسد که ورزش و فعالیت بدنی به‌عنوان یک نیاز و ضرورت اساسی در بین مردم ارومیه قرار ندارد و در این تحقیق برای عدم ایجاد هرگونه شائبه ذهنی و پیش‌داوری، پژوهشگران در پی آن هستند تا بدانند مهم‌ترین شاخص‌های برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی (زمان- پول) در بین شهروندان ارومیه کدامند؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر به‌صورت توصیفی، تحلیلی و آمیخته‌ای از روش‌های کمی و کیفی انجام

گرفته است که از لحاظ هدف کاربردی بوده و در واقع محقق درصدد برآورد وضعیت مطلوب می‌باشد. جامعه آماری تحقیق، اساتید هیئت علمی رشته علوم ورزشی در دانشگاه‌های دولتی، آزاد و پیام نور، مدیران، معاونین، کارشناسان و متخصصان صاحب‌نظر در زمینه تحقیق در اداره کل ورزش و جوانان و نیز اداره کل آموزش و پرورش، ورزش و جوانان شهرستان ارومیه و نهایتاً معلمان تربیت‌بدنی متخصص و مجرب در خصوص موضوع پژوهش به تعداد ۱۵۶ نفر بودند. در این تحقیق به دلیل اطمینان از واقعی بودن نتایج و قابلیت تعمیم واقعی داده‌ها، جامعه آماری تحقیق صرفاً افرادی انتخاب شدند که با توجه به مؤلفه‌هایی نظیر انجام پژوهش‌های مشابه، علاقمندی به موضوع پژوهش، پست مرتبط و یا زمینه اجرایی مرتبط شغلی، تألیف کتب و منابع مربوطه و نهایتاً حضور و نقد فعال درخصوص موضوع پژوهش محدود و انتخاب شدند. در ابتدا براساس شیوه اشباع نظری و از طریق نمونه‌گیری زنجیره‌ای یا گلوله‌برفی از ۲۸ نفر مصاحبه صورت گرفته است. برای تهیه ابزار تحقیق نیز، در ابتدا با بررسی ادبیات پیشینه تحقیق کلیاتی از موضوع تحقیق شناسایی شد و سپس در بُعد کیفی با ۲۵ نفر از افراد متخصص مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام گرفت. به‌صورتی که موارد ادبیات پیشینه و نیز ۲۵ مصاحبه کلیه موارد مهم را درخصوص موضوع تحقیق حاضر شناسایی کرد و در ادامه محقق با گرفتن ۳ مصاحبه دیگر جهت رعایت حد اشباع، جمعاً با ۲۸ مصاحبه به اشباع نظری رسید تا جایی‌که کلیه مؤلفه‌ها و سوالات مربوط به تحقیق حاضر از مجموع ادبیات پیشینه و مصاحبه‌ها شناسایی شدند تا پرسشنامه محقق

پایایی: در بخش کمی شاخص آلفای کرونباخ، در پایش مقدماتی، پایایی پرسشنامه را ۰/۸۴ برآورد نمود که پایایی قابل قبولی را نمایان نمود.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از بسته نرم افزاری SPSS ۱۶ استفاده شد. ابتدا از روش آمار توصیفی برای محاسبه فراوانی‌ها، میانگین‌ها، درصدها و انحراف استانداردها و برای آمار استنباطی ابتدا با آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (KS) طبیعی بودن توزیع داده‌ها مشخص شد، سپس آزمون تحلیل عاملی وضعیت مؤلفه‌های اثرگذار در تحقیق را مشخص نمود و در ادامه آزمون تی تک نمونه‌ای برای مقایسه میانگین جامعه با میانگین طیف مورد نظر و در نهایت از آزمون فریدمن و خی دو، برای رتبه‌بندی و میزان اهمیت هر یک شاخص‌ها در سطح معنی‌داری $(p \leq 0/05)$ استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

ابتدا قبل از اجرای آزمون‌ها، آزمون ناپارامتریک کالموگروف - اسمیرنوف^۱ برای تعیین نرمال بودن توزیع داده‌ها اجرا شد. نتایج این آزمون حاکی از طبیعی بودن داده‌ها در هر متغیر مورد مطالعه بود. نتایج این آزمون در جدول زیر آمده است.

ساخته تحقیق بدست آمد. لازم به ذکر است که ۱۰ نفر از این ۲۸ نفر به جهت علاقمندی و تخصص بیشتر در خصوص موضوع تحقیق، بعنوان افراد گروه کانون مرکزی تحقیق انتخاب شدند. در ادامه در قسمت کمی؛ بعد از کدگذاری باز سوالات منتج از خروجی مصاحبه‌ها، جهت تأیید مولفه‌های پرسشنامه، تحلیل عاملی تأییدی نیز انجام گرفت و کلیه مولفه‌ها و سوالات شامل ۷۶ سوال و ۹ زیرمولفه: عوامل امکانات و تجهیزات (۹ گویه از سوالات ۱ تا ۹)، دانشی-شناختی (۸ گویه از سوالات ۱۰ تا ۱۷) و ذهنی-نگرشی (۸ گویه از سوالات ۱۸ تا ۲۵)، عوامل برنامه‌ریزی (۸ گویه از سوالات ۲۶ تا ۳۳)، عوامل بهداشتی (۸ گویه از سوالات ۳۴ تا ۴۱)، عوامل اقتصادی (۱۰ گویه از سوالات ۴۲ تا ۵۱)، عوامل حقوقی (۹ گویه از سوالات ۵۲ تا ۶۰)، عوامل فرهنگی (۸ گویه از سوالات ۶۱ تا ۶۹) و رسانه و تبلیغات با ۷ گویه (از سوالات ۷۰ تا ۷۶) شناسایی شد. در مرحله بعد پرسشنامه محقق ساخته تحقیق براساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت ارزش‌گذاری شد و بعد از گرفتن روایی و پایایی بین ۱۵۶ نفر از افراد نمونه به صورت حضوری و یا ارسال به آدرس پست الکترونیکی توزیع گردید و نهایتاً با پیگیری‌های مکرر، تعداد ۱۴۸ پرسشنامه برگشتی قابل استفاده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

روایی: پرسشنامه محقق ساخته قبل از پخش در بین نمونه تحقیق، جهت تأیید روایی، مجدداً در اختیار ۱۰ نفر از افراد گروه کانونی و مرجع اصلی مصاحبه‌ها قرار داده شد و با اعمال نظرهای ایشان، اصلاحات ویرایشی، نگارشی و مفهومی لحاظ شد.

جدول ۱. نتایج آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف

متغیرها	تعداد داده‌ها	میانگین	انحراف استاندارد	آزمون Z	معنی داری
شناختی دانشی	۱۴۸	۳.۷	۰/۵۵	۲.۲	۰/۰۷
ذهنی نگرشی	۱۴۸	۳.۱	۰/۶۱	۱.۳	۰/۰۶
بهداشتی سلامتی	۱۴۸	۳.۱	۰/۵۴	۰/۹۷	۰/۳
هدفگذاری برنامه‌ریزی	۱۴۸	۳.۲	۰/۵۴	۰/۷	۰/۰۷
رسانه و تبلیغات	۱۴۸	۳.۲	۰/۶۴	۲.۹	۰/۱۶
مالی اقتصادی	۱۴۸	۳.۴	۰/۶	۱/۹	۰/۳
امکانات و تجهیزات	۱۴۸	۳.۸	۰/۵	۱.۲	۰/۰۸
فرهنگی اجتماعی	۱۴۸	۳.۳	۰/۴۹	۰/۷	۰/۱۱
حقوقی قانونی	۱۴۸	۳.۳	۰/۳۹	۰/۶	۰/۲۱

با توجه به اینکه سطح معناداری تمام متغیرها بالاتر از ۰/۰۵ می‌باشد، فرض نرمال بودن متغیرهای پژوهش پذیرفته شده و می‌توان از روش‌های آماری پارامتریک استفاده کرد.

برای شناسایی و تحلیل مهم‌ترین شاخص‌های برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی (زمان و پول) از آزمون تحلیل عاملی استفاده شد چرا که تحلیل عاملی به منظور سنجش اعتبار و روایی مقیاس اندازه‌گیری مورد استفاده قرار می‌گیرد. این مدل مبتنی بر اطلاعات پیش‌تجربی درباره ساختار داده‌هاست و در واقع به بررسی این موضوع پرداخته می‌شود که آیا سوالات انتخاب شده ساختارهای عاملی مناسبی را جهت اندازه‌گیری ابعاد مورد مطالعه در تحقیق فراهم می‌آوردند. در تحلیل عاملی مقدار بار عاملی کوچکتر از ۰/۴ کوچک محسوب شده و باید از مدل حذف شود (محمدی ۲۰۱۵) و همچنین اگر مقادیر تی (*t-value*) بزرگ‌تر از ۱/۹۶ یا کوچکتر از ۱/۹۶- باشند، در سطح اطمینان ۹۵٪ نشانگرها ساختارهای عاملی مناسبی را جهت اندازه‌گیری ابعاد مورد مطالعه در مدل تحقیق فراهم می‌کنند. نتایج تحلیل عاملی پرسشنامه و نتایج بارهای عاملی بالاتر از ۰/۳ با چرخش متعامد، نه عامل مورد نظر را بدست آورد که در آن ۰/۷۱ واریانس سوالات استخراج شده بود. آزمون $KMO=0/72$ و بارتلت ($P<0/001$) نشان داد که حجم نمونه کافی می‌باشد و عوامل مورد نظر در جامعه وجود دارد. نتایج تحلیل عاملی در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول ۲. نتایج تحلیل عاملی متغیرها

خطا	T	بار عاملی	گویه	شاخص‌ها
۰.۰۴	۱۸.۶۰	۰.۷۶	توزیع، جایابی و در دسترس بودن امکانات با کیفیت	امکانات تجهیزات
۰.۰۶	۱۱.۶۶	۰.۷۲	وجود محیط عاری از آلودگی صوتی-تصویری و آلاینده محیطی	
۰.۰۲	۲۵.۲۹	۰.۸۷	استاندارد و ایمن بودن وسایل، زیرساختها و فضاهای ورزشی	
۰.۰۴	۲۴.۱۸	۰.۸۱	برنامه‌ریزی قابل عملیاتی برای توسعه بیشتر و به‌روزرز زیرساخت‌ها	

۰۰۶	۱۳.۱۶	۰.۷۳	کمیت و تنوع، کیفیت و جذابیت امکانات و تجهیزات ورزشی	
۰۰۳	۲۳.۵۳	۰.۸۲	کاربری متناسب امکانات با اقشار مختلف در سنین و جنسیت متفاوت	
۰۰۵	۱۱.۸۳	۰.۷۹	منابع، کتب و متخصصین موثق در دسترس	
۰۰۴	۲۰.۴۱	۰.۸۹	توازن در توزیع امکانات ورزشی در مناطق مختلف	
۰۰۴	۲۳.۴۵	۰.۸۷	رعایت نکات بهداشتی و نظافت در فضای ورزشی	
۰۰۱	۱۰.۵۷	۰.۸۰	آگاهی از فواید ورزش و اثرات مفید ورزشی	
۰۰۹	۴.۴۲	۰.۵۸	شناخت صحیح واژگان ورزشی (بازی، ورزش و تربیت‌بدنی)	
۰۰۶	۸.۰۵	۰.۶۱	داشتن حداقل سواد ورزشی	
۰۰۹	۶.۴۱	۰.۵۸	تعامل و ارتباط با متخصصین و الگوهای ورزشی	دانشی-شناختی
۰۰۵	۱۳.۶۱	۰.۶۲	حضور و مشارکت در محیط‌های ورزشی	
۰۰۸	۵.۷۰	۰.۵۵	مطالعه و پیگیری مطالب ورزشی به‌روز	
۰۰۸	۵.۲۹	۰.۵۴	شناخت و دسترسی به منابع، نشریات، کتب معتبر ورزشی	
۰۰۸	۷.۷۰	۰.۶۱	تحقیق و پژوهش درخصوص مسائل مربوط به ورزش و سلامتی	
۰۰۵	۱۸.۰۸	۰.۸۴	در اولویت قرار دادن ورزش در زندگی	
۰۰۱	۵.۳۵	۰.۸۵	باور به اینکه ورزش یک سرمایه‌گذاری است نه هزینه	
۰۰۷	۶.۷۷	۰.۸۳	حصول انرژی مضاعف برای زندگی بهتر و باکیفیت‌تر	
۰۰۴	۱۸.۵۰	۰.۷۴	کسب نشاط و شادی، آرامش فکری و زیبایی ظاهری	
۰۰۸	۶.۲۴	۰.۸۶	باور به اینکه ورزش زمانی برای خود شخص است	ذهنی نگرشی
۰۰۶	۱۱.۵۴	۰.۷۹	زمینه بسیار مستعد ورزش برای کسب شهرت و محبوبیت	
۰۰۴	۱۷.۵۵	۰.۷۲	داشتن عمر طولانی و باکیفیت در تمام عمر	
۰۰۵	۱۴.۵۶	۰.۸۲	کسب روحیه صبر و استمرار برای حصول نتایج مفید ورزشی	
۰۰۶	۱۱.۵۴	۰.۸۹	تعیین اهداف براساس وضعیت موجود فیزیکی ورزشکار	
۰۰۳	۲۴.۵۸	۰.۸۱	داشتن اهداف بلند مدت ورزشی و تبدیل آن به کوتاه‌مدت	
۰۰۲	۳۴.۳۴	۰.۹۰	در نظر گرفتن پاداش برای کسب اهداف ورزشی و سلامتی	
۰۰۱	۴۵.۳۲	۰.۹۲	واقع‌گرا بودن و پرهیز از آرمان‌گرایی در هدف‌گزینی	برنامه‌ریزی
۰۰۷	۷.۱۳	۰.۹۲	تقویت روحیه رقابت با خود در رسیدن به اهداف	
۰۰۷	۸.۷۷	۰.۵۹	داشتن اهداف درست ورزشی به‌دور از عقاید سنتی و قدیمی	
۰۰۳	۳۴.۲۲	۰.۹۰	اهمیت دادن به هدف سلامتی بجای هدف زیبایی ظاهری	
۰۰۵	۱۳.۰۷	۰.۶۴	انتخاب مسیر درست و همیشگی جهت کسب سلامتی ماندگار	
۰۰۸	۶.۲۴	۰.۸۱	کسب سیستم ایمنی بالای بدن و دفع سموم	
۰۰۷	۷.۱۳	۰.۶۲	کسب لذت سلامتی برای زندگی بهتر و کاهش هزینه درمان	
۰۰۹	۲۳.۰۷	۰.۶۴	تقویت بیشتر بعد بهداشت و نظافت فردی و انضباط شخصی	
۰۰۴	۲۰.۴۰	۰.۷۹	کنترل و نظارت مستمر بر توسعه سلامتی و تندرستی	بهداشتی-سلامتی

۰.۰۶	۱۳.۰۶	۰.۷۳	کنترل مستمر تغذیه و داشتن رژیم غذایی صحیح
۰.۰۳	۲۳.۵۰	۰.۸۲	کسب لذت آمادگی بدنی، سلامتی، تناسب اندام و زیبایی ظاهری
۰.۰۷	۱۱.۹۳	۰.۷۹	تقویت سیستم هورمونی و رشد و نمو بیشتر فیزیولوژیک
۰.۰۴	۲۳.۵۰	۰.۷۷	توسعه عادات شخصیتی مناسب و سبک زندگی سالم
۰.۰۶	۱۰.۵۷	۰.۸۰	اشتغال‌زایی و درآمدزایی کسب و کار ورزشی
۰.۰۷	۴.۴۲	۰.۸۸	نظارت دقیق دولت بر برنامه و بودجه طرح‌های توسعه ورزش همگانی
۰.۰۸	۸.۵۰	۰.۶۱	ایجاد تسهیلات ورزشی توسط دولت، وزارت بهداشت و بانک مرکزی
۰.۰۲	۶.۳۲	۰.۵۴	توازن در توزیع بودجه بین ورزش همگانی و قهرمانی
۰.۰۴	۱۳.۶۱	۰.۶۳	تولید محصولات ورزشی داخلی باکیفیت و با قیمت مناسب
۰.۰۱	۱۲.۷۰	۰.۵۵	افزایش اعتبار جهت برگزاری همایش‌های ورزشی و دادن جوایز
۰.۰۵	۴.۲۹	۰.۵۴	نفوذ ورزش رایگان، کم‌هزینه و متناسب با وضعیت مردم به بدنه کشور
۰.۰۹	۸.۷۰	۰.۵۱	ارائه سوسید و یارانه برای متولیان ورزش همگانی
۰.۰۵	۱۸.۰۷	۰.۸۴	ارائه تسهیلات ورزشی به مناطق روستایی و گروه‌های خاص
۰.۰۹	۵.۱۵	۰.۷۵	خصوصی‌سازی و ایجاد سمن‌ها و ارائه بسته تشویقی به بخش خصوص
۰.۰۸	۷.۷۷	۰.۵۳	پیگیری مشکلات مرتبط با اصل ۴۴، ۳ و ۸۸ قانون اساسی
۰.۰۴	۱۸.۵۰	۰.۷۴	کنترل هم‌افزایی و تعامل بین سازمان‌های متولی ورزش
۰.۰۸	۶.۲۴	۰.۶۱	اختصاص بودجه استاندارد و مناسب به بخش ورزش همگانی
۰.۰۶	۱۱.۵۴	۰.۵۹	تخصیص سرانه ورزشی براساس نرخ استاندارد جهانی
۰.۰۵	۱۷.۵۵	۰.۷۲	داشتن ضریب درس تربیت‌بدنی در کنکور سراسری
۰.۰۵	۱۴.۶۶	۰.۸۳	گنجانیدن طرح‌های پایش سلامت و التزام قانونی آن
۰.۰۵	۱۱.۴۴	۰.۷۶	الگوسازی ورزشی توسط سیاست‌مداران و دولت‌مردان
۰.۰۹	۵.۷۰	۰.۴۵	شایسته‌سالاری در ضوابط ورود و خروج از رشته تربیت‌بدنی
۰.۰۴	۲۴.۱۸	۰.۸۱	ایجاد انجمن و سمن‌های ورزش همگانی در کشور
۰.۰۳	۱۶.۱۱	۰.۴۸	تبلیغ، تشویق و فرهنگ‌سازی مناسب جهت توسعه ورزش بانوان
۰.۰۴	۶.۲۳	۰.۶۸	حضور و مشارکت ورزشی خانواده، دوستان و آشنایان
۰.۰۶	۱۰.۱۶	۰.۷۱	جذب افراد خیر و حامی و برگزاری مراسم تقدیر از آنان
۰.۰۶	۵.۲۳	۰.۷۹	فرهنگ‌سازی ورزشی توسط مسئولین و مردم در مراسمات ورزشی
۰.۰۳	۵.۱۷	۰.۵۴	غناي فرهنگي جامعه و مقبولیت ضرورت و اولویت ورزش
۰.۰۴	۷.۱۱	۰.۶۵	استفاده بهینه از ظرفیت شبکه‌های مجازی برای فرهنگ‌سازی ورزشی
۰.۰۵	۹.۱۳	۰.۷۶	مشارکت افراد دینی، محبوب و متخصص در همایش‌های ورزشی
۰.۰۳	۶.۲۲	۰.۷۸	برگزاری مسابقات، همایش‌ها و مراسمات خاص ورزش همگانی
۰.۰۸	۸.۹۲	۰.۷۱	ارزش‌گذاری بیشتر به درس تربیت‌بدنی در مؤسسات آموزشی

اقتصادی

حقوقی-قانونی

فرهنگی-اجتماعی

۰۰۳	۳۴.۱۱	۰.۷۸	ترویج و آگاهی‌بخشی بیشتر بعد ورزش همگانی تا قهرمانی
۰۰۸	۶.۱۱	۰.۸۸	دعوت افراد متخصص، محبوب و پیش‌کسوت جهت ترویج سواد ورزشی
۰۰۵	۱۲.۱۶	۰.۷۲	توجه ویژه به پخش ورزش‌های بومی محلی و تفریحی
۰۰۹	۵.۷۰	۰.۴۵	معرفی نشریات و کتب و متخصصین معتبر ورزشی
۰۰۱	۵.۱۱	۰.۴۴	اختصاص ساعات خاصی به پخش ورزش‌های همگانی (مثلاً صبحگاهی)
۰۰۸	۷.۶۷	۰.۶۲	ترویج و تبلیغ شعارهای برانگیزاننده ورزشی
۰۰۵	۱۸.۱۳	۰.۷۸	پخش پیام‌های تبلیغی بازرگانی ورزشی بین برنامه‌های مهم

وضعیت مطلوب مولفه‌های تحقیق می‌پردازد که مشخص شود آیا هر یک از این شاخص‌ها میانگین قابل قبولی را برای برانگیزاننده کردن مردم جهت هزینه‌کرد ورزشی (زمان و پول) ورزشی کسب کرده است یا خیر. بنابراین برای بررسی این هدف از آزمون تی تک نمونه‌ای به شرح جدول ذیل استفاده شده است.

بر اساس جدول فوق مشاهده می‌شود مقدار آماره t در تمام موارد بزرگتر از $1/96$ و همچنین بار عاملی نیز از $0/4$ بزرگتر می‌باشد بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که سوالات انتخاب شده ساختارهای عاملی مناسبی را جهت اندازه‌گیری ابعاد مورد مطالعه در تحقیق فراهم می‌کنند. یکی دیگر از نتایج تحقیق به بررسی

جدول ۳. وضعیت مطلوب میانگین شاخص‌های برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی

معنی داری	انحراف استاندارد	میانگین	حداکثر	حداقل	متغیرها
۰/۰۳	۰/۵	۴.۸۶	۵	۳.۶۲	شناختی
۰/۰۴	۰/۶	۴.۶۵	۵	۳.۵۵	ذهنی نگرشی
۰/۰۲	۰/۵	۴.۶۳	۵	۳.۵	پهداشتی سلامتی
۰/۰۱	۰/۵	۳.۵۳	۵	۳.۲۸	برنامه‌ریزی
۰/۰۲	۰/۶	۳.۱۹	۵	۳.۰۱	رسانه و تبلیغات
۰/۰۳	۰/۶	۳.۶۱	۵	۳.۴۱	اقتصادی
۰/۰۴	۰/۵	۴.۵۴	۵	۳.۴۵	امکانات و تجهیزات
۰/۰۵	۰/۴	۳.۴۵	۵	۳.۳	فرهنگی اجتماعی
۰/۰۳	۰/۴	۳.۰۲	۵	۲.۳	حقوقی قانونی

ورزشی است. بنابراین می‌توان گفت این زیرمقیاس‌ها وضعیت قابل قبولی را کسب کردند. در ادامه با استفاده از آزمون فریدمن به اولویت‌بندی شاخص‌های پژوهش پرداخته شده است. جدول زیر اولویت‌بندی شاخص‌های تحقیق را با استفاده از آزمون فریدمن، نشان می‌دهد.

همانگونه که در جدول بالا مشاهده می‌شود، نمرات میانگین زیرمقیاس‌های تحقیق در حد قابل قبول بوده یعنی مقدار میانگین به‌دست آمده هر کدام از شاخص‌ها طبق نظر نمونه آماری بیش از میانگین درجه‌های طیف لیکرت (۱ تا ۵) یعنی عدد ۳ می‌باشد که نشان از قابل قبول بودن و تأثیرگذار بودن تمام شاخص‌های تحقیق در برانگیزختن مردم به هزینه‌کرد

جدول ۴. نتایج آزمون فریدمن: رتبه بندی شاخص‌های کلی تحقیق

اولویت	رتبه بندی	شاخص های تحقیق
۱	۴.۴۱	درون فردی
۲	۳.۵۶	برون فردی

قانونی) در برانگیختن مردم برای هزینه‌کرد ورزشی داشته‌اند. در ادامه وضعیت رتبه‌بندی زیرشاخص‌های این دو عامل کلی درون فردی و برون فردی نیز آورده شده است.

طبق نتایج به‌دست آمده، به حالت کلی شاخص‌های درون فردی شامل (شناختی-دانشی، ذهنی-نگرشی، بهداشتی-سلامتی و برنامه‌ریزی) اولویت بیشتری به نسبت شاخص‌های برون فردی (امکانات و تجهیزات، اقتصادی، فرهنگی اجتماعی، رسانه و تبلیغات و نهایتاً حقوقی-

جدول ۵. نتایج آزمون فریدمن: رتبه بندی زیرشاخص‌های تحقیق

اولویت	رتبه بندی میانگین	شاخص های تحقیق
۱	۴.۸۶	دانشی شناختی
۲	۴.۶۵	ذهنی نگرشی
۳	۴.۶۳	بهداشتی سلامتی
۴	۴.۵۴	امکانات و تجهیزات
۵	۳.۶۱	اقتصادی مالی
۶	۳.۵۳	برنامه‌ریزی
۷	۳.۴۵	فرهنگی اجتماعی
۸	۳.۱۹	رسانه و تبلیغات
۹	۳.۰۲	حقوقی قانونی

شاخص حقوقی-قانونی در ایجاد انگیزه برای هزینه‌کرد ورزشی افراد طبق دیدگاه نمونه آماری دارای پایین‌ترین اولویت می‌باشند.

بنابر جدول فوق، از میان شاخص‌های اصلی تحقیق از دیدگاه نمونه پژوهش، شاخص شناختی-دانشی دارای بیشترین اولویت و

جدول ۶. نتایج آزمون خی دو

P - Value	مقدار آماره chi square	درجه آزادی	تعداد نمونه
۰/۰۰۱	۷۹/۰۹	۸	۱۴۸

وجود دارد و نیز اینکه اولویت هر یک از شاخص‌های ارائه شده به ترتیب شناختی-دانشی، ذهنی-نگرشی، بهداشتی-سلامتی،

با توجه به نتایج آزمون خی دو و فریدمن می‌توان گفت که در سطح خطای ۰/۰۰۱ تفاوت معناداری بین میانگین شاخص‌های تحقیق

می‌شود. وجود آگاهی در مورد فواید فعالیت بدنی و کاهش هزینه‌های درمان با هزینه‌های اندک در ورزش، موجب آن است که شخص ورزش را جزئی جدایی‌ناپذیر از زندگی خود بداند و در اصل قسمتی اصلی از سبک زندگی افراد می‌شود. سواد ورزشی نیز با بودن در محیط‌های ورزشی و نیز تعامل و ارتباط با متخصصین ورزشی، مطالعه و پیگیری مطالب ورزشی از کتب، منابع، سایت، نشریات و تحقیقات علمی موثق حاصل خواهد شد. پس شناخت، دسترسی و پیگیری منابع معتبر در این مورد اهمیت به سزایی دارد.

۲- عوامل ذهنی-نگرشی: این شاخص نیز به‌عنوان بعنوان یک عامل درون فردی دومین شاخص مهم در میان شاخص‌های تحقیق در برانگیختن هزینه‌کرد ورزشی افراد منتج شد که با نتایج تحقیقات قدیمی ۲۰۲۰، رضوی ۲۰۲۰ و بابایی ۲۰۲۰ همخوانی دارد. لازم به ذکر است که شاخص ذهنی-نگرشی در اصل همان باور و اعتقادات درونی فرد است که انگیزه کافی برای ورزش کردن و درک اهمیت ورزش بر سلامتی روانی و جسمانی و طول عمر با کیفیت جهت هزینه‌کرد ورزشی را می‌رساند. باور و اعتقادات افراد نیز برگرفته از دانسته‌های آنان است و در واقع باور افراد افکاری است که بارها و بارها آن را تکرار کرده و قبول دارند. یعنی در واقع اشخاص بعد از داشتن سواد ورزشی و دانسته‌های مفید درخصوص فواید، اثرات و ضرورت ورزش باور خواهند کرد که ورزش یک اولویت اساسی در زندگی آنها است و هزینه برای ورزش را بهترین نوع سرمایه‌گذاری برای سلامتی و افزایش طول عمر با کیفیت، کسب شهرت، محبوبیت، انرژی مضاعف برای زندگی

امکانات و تجهیزات، اقتصادی، برنامه‌ریزی، فرهنگی-اجتماعی، رسانه و تبلیغات و نهایتاً حقوقی-قانونی بود.

بحث و نتیجه‌گیری

همانطور که در یافته‌ها مشخص شد عوامل متعدد درون فردی و برون فردی به‌عنوان شاخص‌های اصلی در هزینه‌کرد ورزشی شهروندان تاثیرگذار هستند. همچنین نتایج نشان داد که عوامل درون فردی بعنوان مهم‌ترین و تاثیرگذارترین عوامل در هزینه‌کرد ورزشی به شمار می‌آید. این عوامل، شاخص‌های برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی در درون فرد بوده و کاملاً تحت کنترل و قابل تغییر هستند و شامل:

۱- دانشی-شناختی: این شاخص بعنوان یک عامل درون فردی در میان تمام شاخص‌های تحقیق رتبه نخست را کسب کرده و مهم‌ترین عامل در برانگیختن مردم به هزینه‌کرد ورزشی بوده است که با نتایج تحقیقات رضوی ۲۰۲۰، پارساجو ۲۰۲۰ و بابایی ۲۰۲۰ همخوانی دارد. در توضیح این مورد می‌توان گفت که هر عملی که از انسان سر می‌زند برگرفته از میزان علم و آگاهی وی است و انجام هر فعالیتی در زندگی اشخاص به علت دلایل منطقی است که شخص رفتارها و اعمال خود را براساس آن توجیه می‌کند. یعنی اشخاص اگر بخواهند کاری انجام دهند ابتدا به ساکن باید پشتوانه منطقی و عاقلانه برای آن کار را درک کنند و برای انجام آن به اقناع ذهنی برسند. بنابراین می‌توان گفت که قبل از هر چیز آگاهی و شناخت کامل از فعالیت بدنی و ورزش و تاثیر مثبت فعالیت بر سلامتی موجب تمایل افراد به فعالیت ورزشی

پوست می‌شود که باعث زیبایی و سلامت پوست شده و ورزش با تقویت سیستم ایمنی بدن از مبتلا شدن به بسیاری از بیماری‌های مختلف جلوگیری می‌کند. وقتی شخص به فعالیت ورزشی می‌پردازد برای اطلاع از روند سلامتی خود همواره به فکر آیت‌های سلامتی بوده و با کنترل مستمر وضعیت پزشکی بدن خود و رعایت نکات بهداشتی تغذیه صحیح، نظارت همیشگی بر روند سلامت خود دارد. وقتی شخص درک می‌کند که ورزش عامل کسب لذت سلامتی برای زندگی بهتر است و با مشارکت ورزشی شاهد کاهش هزینه درمان باشد، طبیعتاً تمایل بیشتری برای هزینه‌کرد ورزشی جهت حصول احساس خوب ناشی از ورزش خواهد داشت. زیرا در عمل در خواهد یافت که ورزش بر کیفیت زندگی وی تأثیر بهتری گذاشته و به‌عنوان یک عادت شخصیتی مؤثر آن را جزئی از سبک زندگی همیشگی خود خواهد نمود.

۴- امکانات و تجهیزات: این شاخص در اصل چهارمین شاخص مهم تحقیق در برانگیختن افراد به هزینه‌کرد ورزشی خود را نشان داد و از طرف دیگر چون زیرمجموعه شاخص برون فردی است، طبق دیدگاه نمونه تحقیق خود را مهمترین شاخص برون فردی نشان داد که با نتایج تحقیقات فسنقری ۲۰۲۲، سرلاب ۲۰۲۱، بابایی ۲۰۲۰، رضوی ۲۰۲۰، فتحی ۲۰۱۵، محمدی ۲۰۱۳، قربان بردی ۲۰۱۲، الازری ۲۰۲۰، حکمتی ۲۰۲۰، پاملا ۲۰۱۳، ویکر ۲۰۱۲ و گیلس ۲۰۱۲ همخوانی دارد. عوامل برون فردی در اصل عوامل مکمل و تمام‌کننده عوامل درونی است و میزان کنترل و تامین آن

بهرتر، عامل نشاط، شادابی، زیبایی اندام و ظاهر و جوان‌سازی، عامل تمدد اعصاب و آرامش فکر و روان می‌دانند. در اینجاست که اهرم رنج و لذت شکل خواهد گرفت، یعنی انجام ورزش در نگرش افراد مساوی خواهد شد با منافع بی‌شمار و لذت زیاد و انجام ندادن ورزش نیز مایه درد و رنج عظیم خواهد شد. بنابراین با شکل‌گیری درست این اهرم در ذهن افراد، شخص باور می‌کند که زمان ورزش در واقع زمانی است برای خودش، در این زمان خود را آزاد و فارغ از نگرانی‌ها و مشغله‌های زندگی می‌بیند و برای خویشتن خود، عزت نفس و احترام قائل است و این مورد خود یکی از بهترین موارد انگیزه مشارکت ورزشی افراد است. از طرفی روحیه زودبازده بودن و انتظار نتایج زود هنگام باعث شده است که مردم پزشکی و دارو را بیشتر و مؤثرتر از ورزش بدانند اما با اصلاح نگرش افراد طبیعی است که روحیه صبر و استقامت و استمرار در انجام فعالیت ورزشی در افراد تقویت خواهد شد و این روحیه را نیز در سایر مسائل دیگر در زندگی شخصی همواره خواهند داشت و می‌پذیرند که برای نتایج عالی صبور باشند و آهسته و پیوسته در مسیر آن گام بردارند.

۳- عوامل بهداشت و سلامت: این شاخص نیز بعنوان یک عامل درون فردی سومین شاخص برتر تحقیق بود که با نتایج تحقیقات مجدی ۲۰۲۰، رضوی ۲۰۲۰ و فتحی ۲۰۱۵ همخوانی دارد. تأثیر ورزش و فعالیت بدنی بر زیبایی، تناسب‌اندام و سلامتی نیز امری انکارناپذیر است. در هنگام ورزش انتقال گرما از راه پوست انجام می‌گیرد و تعریق باعث باز شدن منافذ پوستی، کاهش چربی پوست و افزایش جریان خون در

همچنان که در سه شاخص قبلی مشخص شد، افراد به صرف مقبولیت ذهنی و التزام عقلی درخصوص هزینه‌کرد ورزشی باور و نگرشی کسب خواهند نمود که ورزش به جهت اهدای زندگی جسمانی و روانی بهتر، جزئی انکارناپذیر از زندگی آنان است. اما فقط پذیرش ذهنی و نگرشی در این مورد کفایت نمی‌کند، بلکه یکی از عوامل خارج از فرد یعنی وجود امکانات و تجهیزات لازم و همچنین در دسترس بودن آنها می‌تواند در هزینه‌کرد ورزشی افراد بسیار تاثیرگذار باشد. چه بسا اهمیت امکانات و دسترسی راحت مانند نبودن در محدوده تردد و ترافیک به اندازه زیادی حائز اهمیت است که شخص دارای دانش و آگاهی اگر امکانات لازم را در اختیار نداشته باشد، قطعاً نمی‌تواند آن چنان که باید اهداف ورزشی خود را محقق کند. لذا کمیت و نوع، کیفیت و جذابیت امکانات و تجهیزات ورزشی، استاندارد و ایمن بودن زیرساخت‌ها، برنامه‌ریزی قابل عملیاتی شدن برای توسعه به‌روز زیرساخت‌ها، دور بودن امکانات از آلاینده‌های صوتی، تصویری و رعایت نکات بهداشتی در محیط ورزشی در گرایش شهروندان به محیطی کاملاً ورزشی بسیار اثرگذار است. در این راستا نیاز است که کاربری امکانات ورزشی با اقشار مختلف در سنین و جنسیت متفاوت کاملاً متناسب باشد و تناسب سن و جنسیت کاربران لحاظ شده باشد. همچنین در توزیع امکانات ورزشی در مناطق مختلف توازن برقرار شده و عدالت بهره‌وری از امکانات رعایت شده باشد و هیچ نوع تبعیض و جانب‌داری صورت نگرفته باشد.

هزینه‌کرد ورزشی است و از طرف دیگر چون زیرمجموعه شاخص برون فردی است، طبق دیدگاه نمونه تحقیق دومین شاخص برون فردی است که با نتایج تحقیقات فسنقری ۲۰۲۲، رهبری ۲۰۲۱، اسدی ۲۰۲۰، بابایی ۲۰۲۰، کلاشی ۲۰۱۹ و الازری ۲۰۲۰ همخوانی دارد. جسم سالم پایه‌ترین نیاز انسان است که هر فردی برای ادامه حیات خود و برای تامین حتی پایه‌ترین نیازهای خود نیازمند جسم سالم است. پس هزینه برای جسم سالم با بازگشت چند برابری سرمایه همراه خواهد بود. چون این عامل بیشتر جنبه برون فردی دارد، بایستی به شکل حمایت اقتصادی انجام گیرد. نفوذ ورزش رایگان یا کم‌هزینه و متناسب با وضعیت مردم به بدنه کشور و ترویج ورزش‌های محلی و ورزش‌های کم‌هزینه‌تر می‌تواند جنبه اقتصادی ورزش را تا حدودی کاهش دهد و تمامی اقشار جامعه را به سوی ورزش سوق دهد. در بعد دیگر در اکثر کشورهای توسعه‌یافته، تولید محصولات ورزشی داخلی با کیفیت و با قیمت مناسب و متناسب با سطح درآمد و قدرت خرید مردم، ارائه تسهیلات، سوبسید و یارانه حمایتی ورزشی و نیز تشویق بخش خصوصی حامی ورزشی از موارد برانگیزاننده هزینه‌کرد و افزایش مشارکت ورزشی مردم هستند. در کشور ما نیز لازم است در این موارد اهتمام و توجه بیشتری صورت پذیرد. همچنین اینکه آنچه در حال حاضر مشخص است، این است که بین توزیع و عملیاتی شدن بودجه ورزش همگانی با ورزش قهرمانی تناسب و عدالتی واقعی و عینی وجود ندارد و لازم است در این خصوص بازنگری شود. این مورد نیز میسر نخواهد شد مگر آنکه با برقراری نظام شایسته سالاری در بدنه فدراسیون

۵- وضعیت اقتصادی: این شاخص پنجمین شاخص مهم تحقیق در برانگیختن افراد به

به هزینه‌کرد ورزشی است و از طرف دیگر چون زیرمجموعه شاخص برون‌فردی است، طبق دیدگاه نمونه تحقیق سومین شاخص برون‌فردی برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی در بین شهروندان است که با نتایج تحقیقات سرلاب ۲۰۲۱، اسدی ۲۰۲۰، خزاعی ۲۰۲۰، رضوی ۲۰۲۰، بابایی ۲۰۲۰، کلاسی ۲۰۱۹، پارساجو ۲۰۱۸، منوچهری ۲۰۱۸، محمدی ۲۰۱۴ و حکمتی ۲۰۲۰ همخوانی دارد. ورزش در اصل یک پدیده فرهنگی است و هر پدیده فرهنگی زمان‌بر بوده و نیاز به آموزش صحیح دارد. لذا فرهنگ‌سازی درست ورزشی ابتدا در نهاد خانواده و مؤسسات آموزشی باید بررسی شود و چون خانواده اولین نهادی است که فرد در آن پرورش میابد و ۸۰٪ شخصیت فرد تا هشت سالگی و در آغوش گرم خانواده شکل می‌گیرد، پس خانواده بیشترین تأثیر را بر شخصیت فرد و اعمال و رفتارهای وی می‌گذارد. به وضوح می‌توان دید که در یک خانواده ورزشکار فرزندان نیز در آینده ورزشکار خواهد بود زیرا اهمیت و آگاهی لازم در مورد سلامتی به او داده شده است. هر چقدر فرزندان لذت ورزش را بیشتر در خانواده درک کند، قطعاً در آینده بیشتر به دنبال انجام آن خواهد بود. اما در ۷ سالگی در زمان ورود فرد به جامعه، مؤسسات آموزشی بیشترین نقش را در شکل‌گیری شخصیت فرد دارند. مدرسه بعنوان خانواده دوم هر فرد و محل پرورش فرد بعد از خانواده است و چنانچه در مدارس کمترین اهمیت برای درس تربیت بدنی قائل باشند، باور فرد در بی‌اهمیت بودن سلامتی شکل داده می‌شود و قطعاً شخص در زندگی آینده خود آن

ورزش همگانی و اهتمام و پیگیری توسعه ورزش همگانی توسط منابع انسانی متخصص و کاربلد و دارای تعامل بالا با بدنه دولت، بر برنامه و بودجه طرح‌های توسعه ورزش همگانی، نظارت دقیق اعمال شود.

۶- برنامه‌ریزی: این شاخص ششمین شاخص مهم تحقیق در برانگیختن افراد به هزینه‌کرد ورزشی است و از طرف دیگر چون زیرمجموعه شاخص درون فردی است، طبق دیدگاه نمونه تحقیق چهارمین یا آخرین شاخص درون فردی برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی در بین شهروندان است که با نتایج تحقیقات بابایی ۲۰۲۰ و قربان بردی ۲۰۱۲ همخوانی دارد. اگر در ابتدا شناخت و نگرش شخص نسبت به فعالیت ورزشی درست باشد، هدف‌گزینی واقعی و به دور از عقاید سنتی نه هدف‌گزینی آرمانی و از روی احساسات زودگذر برای حصول سلامتی ماندگار و مداوم خواهد داشت. فرد اگر در این راستا هدف بلندمدت داشته و آن را به اهداف کوتاه مدت (سالیانه و یا فصلی) تبدیل کند، بیشتر انگیزه خواهد داشت و با این روند مهم‌ترین رقیبش خودش خواهد شد و روند بهبود سلامتی و تناسب اندام خود را در گذر زمان مشاهده و کنترل خواهد نمود و با رسیدن به اهداف خود در کوتاه‌مدت و بلندمدت، مسیری درست را در پیش خواهد گرفت و برای انگیزه بیشتر بهتر است بعد از رسیدن به اهدافش، پاداشی متناسب در نظر بگیرد. با این ترفند، اشتیاق و انگیزه بیشتری برای هزینه‌کرد مستدام ورزشی پیدا خواهد کرد.

۷- عوامل فرهنگی-اجتماعی: این شاخص هفتمین شاخص مهم تحقیق در برانگیختن افراد

۲۰۲۰، قربان بردی ۲۰۱۲ و الازری ۲۰۲۰ همخوانی دارد. رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی نیز مسئولیت خاصی در اشاعه ورزش و اهمیت و ضرورت هزینه‌کرد ورزشی بعهدہ دارند و بایستی از ظرفیت بالقوه این منابع برای بالفعل کردن آن نهایت استفاده را برد. اما در وضعیت موجود، آنچه در رسانه بیشتر بر آن تمرکز شده است، بیشتر بعد ورزش قهرمانی است. هر چند ورزش قهرمانی عامل محرکه و قله ورزش همگانی است، اما این مورد تنها معدود و محدود به افراد اندک و خاصی از جامعه خواهد شد و همانند ورزش همگانی عموم مردم را در بر نخواهد گرفت. در این مورد لازم است تا بازنگری اساسی و مجدد صورت پذیرد و رسانه و در رأس آن تلویزیون ساعات خاص و پربیننده‌ای را یا به پخش پیام بازرگانی برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی و یا برنامه‌های مستمر ورزش همگانی حتی به شکل مسابقات بومی و محلی و شناساندن ورزش‌های در دسترس و مفرح اختصاص دهند. از طرف دیگر دعوت از افراد پیش‌کسوت و متخصص محبوب در بین مردم و معرفی منابع موثق کسب اطلاعات ورزشی جهت ارتقای سواد ورزشی و نیز ضرورت هزینه‌کرد ورزشی بسیار راهگشا خواهد بود.

۹- حقوقی-قانونی: نهایتاً این شاخص آخرین شاخص مهم تحقیق در برانگیختن افراد به هزینه‌کرد ورزشی است و طبق دیدگاه نمونه تحقیق پنجمین شاخص برون‌فردی برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی در بین شهروندان است که با نتایج تحقیقات رهبری ۲۰۲۱، جلائی ۲۰۲۱، اسدی ۲۰۲۰، بابایی ۲۰۲۰، پارساجو ۲۰۱۸ و الازری ۲۰۲۰ همخوانی دارد. در توضیح اولویت پایین این شاخص می‌توان گفت که چون در

را بیشتر به شکل یک فعالیت تفریحی و داوطلبانه نه ضروری و واجب تلقی خواهد کرد. اما چنانچه اهمیت درس تربیت بدنی در نظام آموزشی قابل رؤیت باشد، فرد اهمیت آن را درک کرده و در زندگی خود برای آن زمان و هزینه می‌گذارد. وجود فرهنگ سازی در اجتماع با تشویق و حمایت از اقشار جامعه در هر سنی به سمت ورزش موجب سلامتی آنها می‌شود. همچنین پذیرش، مقبولیت، رشد فرهنگی و تشویق بانوان به ورزش از جمله مهم‌ترین مسایل اجتماعی و فرهنگی است که بر هزینه‌کرد ورزشی تأثیرگذار است. در این میان مشارکت ورزشی مسئولین، چهره‌های محبوب ورزشی و غیرورزشی، افراد دینی و مذهبی محبوب و نیز متخصصین ورزشی در فعالیت‌ها و همایش‌های ورزشی عمومی می‌تواند باعث انگیزه مضاعف ورزشی مردم شود. ترویج هزینه‌کرد و ضرورت ورزش با استفاده از بعد معنوی در قالب آیه‌های قرآن، احادیث، روایات و توصیه بزرگان دین نیز تأثیر زیادی خواهد داشت. همچنین شناسایی، جذب و نگهداری افراد خیر و حامی ورزشی با برگزاری مراسم تقدیر از ایشان در مناسبت‌ها و مراسم ویژه یا از طریق صدا و سیما نیز باعث رشد و رونق ورزش و امکانات ورزشی و به تبع آن هزینه‌کرد ورزشی مردم خواهد بود.

۸- رسانه و تبلیغات: این شاخص هشتمین شاخص مهم تحقیق در برانگیختن افراد به هزینه‌کرد ورزشی است و از طرف دیگر چون زیرمجموعه شاخص برون‌فردی است، طبق دیدگاه نمونه تحقیق چهارمین شاخص برون‌فردی برانگیزاننده هزینه‌کرد ورزشی در بین شهروندان است که با نتایج تحقیقات رهبری ۲۰۲۱، خزاعی ۲۰۲۰، رضوی ۲۰۲۰، بابایی

تحقیق حاضر بعد انگیزش ورزشی پدیده محوری است، لذا انگیزه بیشتر یک عامل درون‌فردی است تا بیرون از فرد و چون برای ورزش شخص بیشتر از آنکه منتظر اقدام حمایت قانونی باشد بایستی عوامل محرکه درونی خود را تقویت کند به نسبت سایر شاخص‌های برون‌فردی مانند وضعیت اقتصادی، امکانات، فرهنگ اجتماعی و رسانه کمتر این شاخص اهمیت دارد. لذا در این تحقیق وقتی سخن از مسائل حقوقی و قانونی در ورزش همگانی به میان می‌آید، یعنی بایستی التزام قانونی برای حمایت از برنامه‌های ترویج و توسعه ورزش همگانی صورت پذیرد. بهره‌گیری رایگان عموم مردم از تسهیلات ورزشی مطابق اصل سوم قانون اساسی، عدم واگذاری و دخالت بخش خصوصی در ورزش همگانی بایستی در عمل مطابق ضوابط و مقررات نه بر پایه اهمال و روابط انجام گیرد. تخصیص سرانه ورزشی مطابق استاندارد جهانی در عمل و نظارت دقیق و قابل پیگیری بر کوچکترین داده سیستم اطلاعات مدیریت به‌دور از هر نوع داده‌سازی، اطلاعات و آمار و ارقام غیرواقعی، اصلی اساسی در این زمینه است. از طرف دیگر بخشنامه‌ای کردن ضوابط هم‌افزایی و تعامل بین سازمان‌های متولی ورزش همگانی (وزارت ورزش، سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری، وزارت بهداشت، دانشگاه و وزارت علوم و وزارت آموزش و پرورش) می‌تواند زمینه مناسب و مستعدی را برای رشد هزینه‌کرد ورزشی در بین مردم فراهم نماید.

تحقیق نیز هر چند در هر شاخص کلیاتی ضروری برای هزینه‌کرد ورزشی ارائه شد اما به صورت اخص و دقیق در ادامه راهکارهایی متناسب با شاخص‌های منتج شده بیان شده است که مطمئناً با اجرای آن شاهد انگیزه مضاعف هزینه‌کرد ورزشی شهروندان خواهیم بود.

✓ تخصیص بودجه مشخص برای تبلیغ و تشویق مردم به هزینه‌کرد ورزشی با پخش پیام‌های بازرگانی برانگیزاننده ورزشی در بین برنامه‌های مهم و پربیننده

✓ التزام قانونی ورزش در بدنه اجتماع: پیش‌شرط و درخواست کارت تندرستی افراد برای استخدام و یا کنترل و نظارت بر کارت تندرستی سالیانه کارمندان و یا ثبت نام دانش‌آموزان و دانشجویان به شرط داشتن کارت تندرستی: در این مورد اختصاص قانونی قسمتی از حقوق کارکنان برای هزینه‌کرد ورزشی راهگشا است.

✓ داشتن ضریب تأثیر درس تربیت‌بدنی در کنکور و نیز بازرگری و شایسته‌سالاری و بالا بردن تراز ورودی در ورود متقاضیان به رشته تربیت‌بدنی و از همه مهمتر مجوز صعب‌الوصول و سخت‌گیرانه‌تر مدرک تحصیلی و مربیگری در این رشته. لازم است گفته شود که در وضعیت موجود بعثت کم‌اهمیت بودن درس تربیت‌بدنی در مدارس، باز بودن ورود به رشته تربیت‌بدنی و راحتی و قابل دسترس بودن آسان این رشته در خیل کثیری از دانشگاه‌ها و رشته‌های متعدد دیگر، اولاً عرضه بیش از اندازه، بی‌کیفیت

۵- نتیجه‌گیری و پیشنهادات راهبردی تحقیق

مهمترین قسمت هر تحقیق بیان راهکارهای قابل عملیاتی شدن آن تحقیق است. در این

✓ اجرای رایگان طرح‌های رایگان پایش سلامت شهروندان با همکاری و تعامل ارگان‌های متولی ورزش (وزارت ورزش، سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری، وزارت بهداشت، دانشگاه و وزارت علوم و وزارت آموزش و پرورش)

منابع

1. Ahmadi Seyyed Abdulhamid, Shajie Reza, Rauf Mostafa Mohammadi. (2020). A comparative study of the state of sport for all in Iran and selected countries. *Olympic Social Cultural Studies Quarterly*. first year. No. 3. pp. 73-99. (Persian).
2. Asadi Neda, Farshad Tejari and Nikayin Zinat. (2020). The place of sports in the Iran's five-year plans laws. *Scientific Quarterly of Strategic Studies of the Ministry of Sports*. No. 47. p. 165. (Persian).
3. Babaei Mohammad, Fattah Masrouh Forough and Shakeri Nader (2018). Qualitative model of sports development for everyone in Iran based on the ground theory method. *Scientific Quarterly of Strategic Studies of the Ministry of Sports*. No. 52. pp. 60-79. (Persian).
4. Elasi-Amal, Aparicio-Pilar, Triadó Xavier. (2020) An Analysis of the Determinants of Sport Expenditure in Sports Centers in Spain. <https://www.mdpi.com/journal/sustainability>. PP: 1-13.
5. Fakhri Farnaz, Mousavi Seyedshima, Hadi Mohsen, Alavi Seyed Hossein. (2021). The impact of economic, social factors and sports participation on sports and medical expenses of employees.

و همراه با کمیت بسیار زیاد افراد تحصیل کرده را شاهد هستیم و در ثانی کیفیت اثرگذاری و خدمات مربیان و تحصیل کرده‌های ورزشی در عمل در بطن جامعه بسیار کم‌فروغ است و همین مورد نگرش اجتماعی بسیار ضعیف و بی‌اهمیت به این رشته را نمایان کرده است. چنانچه مربی شدن در هر رشته ورزشی در ایران طی کلاس فشرده ۱۲ روزه امکان‌پذیر است، برعکس استاندارد و ضوابط جهانی که مربی شدن تنها در طی یک دوره کارورزی چند ماهه تا چند ساله امکان دارد (صیادی ۲۰۲۱).

✓ میزبانی برگزاری همایش‌های تخصصی ورزش همگانی و تقدیر از مقالات و ایده‌های برتر و نیز حمایت صدا و سیما از نشست و هم‌اندیشی متخصصین به شکل پخش زنده جلسه تخصصی

✓ ایجاد باورهای قوی و برانگیزاننده در ذهن افراد در قالب بیلبوردهای و بنرهای تبلیغاتی در نقاط مختلف و اماکن عمومی شهر. شعارهایی با مضامین: ورزش بهترین نوع سرمایه‌گذاری است نه هزینه. ورزش راهی برای طول عمر با کیفیت است. ورزش پیشگیری است نه درمان. ورزش بهترین راه تولید داروخانه طبیعی بدن انسان است. ورزش ارزان است اما ورزش نکردن گران تمام می‌شود. ورزش مانند اکسیژن ضروری است. ورزش بهترین راه شکرگزاری از نعمت بیکران جسم است. ورزش یک نیاز نیست یک ضرورت است.

✓ تخصیص و کسر قسمتی از حقوق کارکنان با التزام قانونی برای انجام فعالیت ورزشی در اماکن معتبر ورزشی زیر نظر مربیان تأیید شده و منتصب اداره ورزش و جوانان.

- citizens' participation in public sports and recreational programs. (Urmieh). Researches of sports management and movement sciences. Second year, number 4. pp. 23-34. (Persian).
13. Hekmat-Mahla, Mokhtaridinani-Maryam, Norouzi seyed hosseini-Rasool (2020). Designing a model for development of women sports with an emphasis on sports as a social phenomenon: What do we need? Journal of human sport & exercise. pp: 1-11. (Persian).
  14. Isna (2020). Per capita green space in Urmia. Classification of West Azerbaijan. News code 99120402212. West Azerbaijan agency. (Persian).
  15. Jalaei Seyyed Abdul Majid and Amjadi Mohammad Hossein. (2021). Estimating the sports demand of Iranian households. Sports management and development. Volume 10, Number 2 - Number 26, Page 11-20. (Persian).
  16. Kalash Maziar. Karimi Javad and Eidi Hossein. (2019). Economic valuation of participation in sports and determination of people's willingness to pay. (Demand for exercise). Contemporary researches in sports management. No. 17. p. 95. (Persian).
  17. Kermani Mohammad Sadegh. (2011). will Strengthening and losing weight, Legha Noor Publications. P. 95. (Persian).
  18. Khazaei Mojtaba and Safai Iman. (2020). Prioritization of factors affecting the tendency of Birjandi citizens towards sports. Scientific Quarterly of Strategic Studies of the Ministry of Sports. No. 50. p. 189. (Persian).
  - Islamic Revolution Culture Quarterly. Number 22. (Persian).
  6. Fasangori Javad, Nowrozi Seyed Hosseini Rasoul, Safari Marjan and Kuze Chian Hashem. (2022). Solutions for using new technologies for the development of recreational sports: from pilot to commercialization. Sports duration. Volume 1. pp. 332-351. (Persian).
  7. Fatholi Parvaneh Omid. (2022). Research interview. Research expert of the General Directorate of Sports and Youth of West Azerbaijan Province. (Persian).
  8. Ghadimi Bahram, Madadi Fariba, Azad Shiva and Hojat Shahla. (2020). The role of the motivation of women's sports participation on the degree of tendency towards social abnormal behaviors in racquet sports fields. Scientific Quarterly of Strategic Studies of the Ministry of Sports. No. 49. p. 275. (Persian).
  9. Ghafouri Farzad. (2003). The main factors affecting the trend towards sport for all and championship sport for determining sports strategies in the Islamic Republic of Iran, PhD dissertation, Tarbiat Modares University. (Persian).
  10. Ghazi Farnaz. (2011). Rules for walking and losing weight with a treadmill. Iranian Publications. P. 17. (Persian).
  11. Giles-Corti, B, Donovan, R.J. (2012) the relative influence of individual, social, and physical environment determinants of physical activity. Social Science and Medicine, 54: 1793-1812.
  12. Gurban Berdi Mohammad Alegh and Seyyed Ameri Mirhasan. (2012). Explaining the strategies of attracting and increasing

- sports. Scientific Quarterly of Strategic Studies of the Ministry of Sports. No. 51. p. 113. (Persian).
25. Razavi Saeeda, Majedi Nima and Mohammadian Fariba. (2020). Analysis of the effect of the role of virtual communication networks on the attitude and sports participation of Tehrani citizens. Scientific Quarterly of Strategic Studies of the Ministry of Sports. No. 47. p. 223. (Persian).
  26. Sadegh Afrozeh Mohammad. (2010). Investigating the interaction of municipalities with physical education departments of cities. The first national city and sports conference in Tehran. (Persian).
  27. Saeedi Ali Asghar, Heidari Charudeh Majid, Qadimi Bahram. (2011). Public sports and Tehrani citizens. Tehran: Jamia wa Farhang, p. 160. (Persian).
  28. Sarlab Ruqayeh, Khodadadi Mohammad Rasul, Kashef Mir Mohammad. (2021). Willingness to pay people and estimating the economic value of sports venues in Tabriz. Sports management and development. Volume 10, Number 4 - Serial Number 28, Page 30-31. (Persian).
  29. Sayadi Mohammad Amin, Ahmadi Negin, Tarkhani Ezzat and Eskandari Isa. (2021). Examining and preparing the model for the development of quality training of sports coaches in West Azerbaijan province by providing implementation solutions. A research project under the supervision of the General Department of Sports and Youth of West Azerbaijan Province. (Persian).
  19. Majdi Ali Akbar and Mir Mohammad Tabar Seyed Ahmad. (2020). Investigating the effect of sports participation on social vitality by moderating social health. Scientific Quarterly of Strategic Studies of the Ministry of Sports. No. 47. p. 133. (Persian).
  20. Mizan (2021). Iranian household's share of treatment costs and increasing treatment costs factors in Iran. Mizan news agency, news code: 754776. News agency and virtual space publications. (Persian).
  21. Mohammadi Mitra; Sayadi Mohammad Amin; Seyyed Ameri Mirhasan. (2015). Explanation of the most important motivating factors for sports activities in health paths (with an emphasis on fitness equipment in parks). Sports management and movement behavior research paper. 10th year No. pp. 97-110. (Persian).
  22. Pamela Wicker, Kirstin Hallmann, Christoph Breuer, (2013), analyzing the impact of sport infrastructure on sport participation using geo-coded data: Evidence from multi-level models neighbor hoods, Sport Management Review, 16, 54-67.
  23. Parsajo Ali, Javadipour Mohammad, Zareeyan Mohammad Hossein. (2020). The consequence of social participation in sport for all. Scientific Quarterly of Strategic Studies of the Ministry of Sports. Number 49. Page 95. (Persian).
  24. Rahbari Somaye, Khodayari Abbas, Honary Habib and Amirtash Alimohammed. (2021). Compilation of solutions and effective consequences on financial support of Iran's public

30. Sayadi Mohammad Amin. (2020). The most influential indicators of children's sports education in the initial step of life by the family. *Roshd Journal of Physical Education*, Volume 20, Number 3, pp. 3-1. (Persian).
31. Sherma Robin. (2010). Who will cry for you when you die? Nafis Mu'takif's translation. Hu Publications. P. 42. (Persian).
32. Urmia online magazine. (2022). Introduction of Urmia hospitals. Advertising news site of Urmia city. <https://urmiatabligh.ir/urmi-hospitals/>.(Persian).
33. Wicker, P., Breuer, C, & Pawlowski, T. (2010). Are sports club member's big spenders? Findings from sport specific analyses in Germany. *Sport Management Review*, 13, 214–224.